AAN DE RAAD

Datum behandeld in college	27 juni 2023	**Behandelend ambtenaar**	J. Dijkstra
Datum agendering	20 juli 2023	**E-mailadres**	j.dijkstra2@waadhoeke.nl
Onderwerp	Speeltuinbeleid 2024 - 2027	**Telefoonnummer**	
Portefeuillehouder	R. de Vries		

Samenvatting

Na de kernteamsessie van 25 mei 2023 is de voorgestelde beleidslijn verder uitgewerkt in een beleidsnotitie speeltuinbeleid. Deze beleidsnotitie leggen we ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad.

Voorstel

1. Het “Speeltuinbeleid Waadhoeke 2024 – 2027” vast te stellen;
2. Hiervoor een structureel herinvesteringsbudget van € 87.500 beschikbaar te stellen voor vervanging van afgekeurde speeltoestellen;
3. Dit herinvesteringsbudget mee te nemen in de budgetaanvragen Kadernota 2024-2027

Aanleiding

Speelruimte- en uitvoeringsplan 2020 -2023

Het huidige speeltuinbeleid 'Speelruimte- en uitvoeringsplan 2020 -2023' (bijlage 3) is tegelijk met het sportbeleid "Waadhoeke Beweegt mee" vastgesteld in november 2019. De verschillende regelingen en werkwijzen van de fusiegemeente zijn hiermee geharmoniseerd. Belangrijke wijziging betrof de periodieke veiligheidsinspecties en het beheer en onderhoud van de speeltoestellen, die volledig een gemeentelijke taak zijn geworden.

Het 'Speelruimte- en uitvoeringsplan 2019' gaat uit van de herinrichting of omvormen van 29 speeltuinen in de periode van 2020–2023. Dit is gebaseerd op de aanbevelingen van het onderzoek van Speelplan. Bij de vaststelling van dat beleid zijn geen structurele middelen beschikbaar gesteld.

Vanaf 2019 tot en met 2022 zijn verschillende bewonersinitiatieven financieel ondersteund vanuit het dorpen en wijkenfonds (maximaal projectsubsidie van € 20.000). De gemeente zorgde daarbij voor de locaties en toetste de speeltoestellen aan de wettelijke kaders conform de WAS (warenwetbesluit attractie en speeltoestellen).

2023 – overgangsjaar

In 2023 is er incidenteel € 150.000 beschikbaar gesteld voor het speeltuinbeleid. Dit bedrag wordt deels ingezet om bij te dragen in een drietal omvangrijke projecten (bewonersinitiatieven die reeds waren gestart). Daarnaast worden er een aantal afgekeurde speeltoestellen 1 op 1 vervangen. Nieuwe bewonersinitiatieven zouden dan vanaf 2024 worden ondersteund op basis van het nieuwe beleid. Hierover is gecommuniceerd middels een persbericht en de nieuwsbrief Waadhoeke Dorpen en Wijken.

Speeltuinbeleid Waadhoeke 2024 - 2027

De concept inhoudelijke beleidskeuzes van het nieuwe speeltuinbeleid zijn door het college op 25 mei 2023 tijdens een kernteamsessie gepresenteerd aan de raadsleden (bijlage 1, PP presentatie). Er is door de raad input geleverd, welke input is meegenomen in de verdere uitwerking van de beleidsnotitie.

Kern van het voorgestelde beleid:

- Wanneer een speelvoorziening in aanmerking komt voor herinrichting, hangt grotendeels af van de technische staat en leeftijd van de speeltoestellen en –ondergronden. Op het moment dat een locatie in aanmerking komt voor herinrichting, dan heeft de gemeente van het herinvesteringsbudget middelen beschikbaar voor vervanging.
- 1 op 1 vervangingen van speeltoestellen gebeurt altijd in samenwerking met dorp/ wijk.
- Daar waar de ambitie van bewoners, speeltuinvereniging of dorpsbelangen hoger ligt dan de beschikbare gemeentelijke middelen, kan er een bewonersinitiatief worden gestart. Bewoners, speeltuinverenigingen en dorpsbelangen hebben toegang tot diverse subsidies en fondsen, waarmee het budget voor de speelplek kan worden uitgebreid. De gemeente draagt bij vanuit het herinvesteringsbudget.

Bijlage 1: Speeltuinbeleid Waadhoeke 2024 - 2027
Bijlage 2: PP/presentatie kernteamsessie 25 mei 2023

Beoogd (meetbaar) effect
Met het beleid wordt bereikt dat zoveel mogelijk inwoners van de gemeente Waadhoeke gebruik kunnen maken van kwalitatief goede speelplekken. Speelplekken kunnen er voor zorgen dat inwoners vaker naar buiten gaan om buiten te spelen. Spelen en bewegen draagt bij aan een betere gezondheid, toename van motorische vaardigheden en sociale cohesie. Kwalitatief goede speelplekken zijn in overeenstemming met het collegeprogramma, waarin ingezet wordt op spelen en bewegen in de openbare ruimte. Dit doet de gemeente door speel- en beweegtuinen te creëren en door een brede inzet van de buurtsportcoaches om inwoners te activeren deze plekken te gaan gebruiken om meer te gaan bewegen.

Motivering

Argumenten
Argumenten
1.1 Dit sluit aan bij het coalitieakkoord 2022 – 2026 'Sûn wurkje oan 'e takomst´
De Gemeente Waadhoeke vindt goede speel en sportruimte belangrijk en wil hierin blijven voorzien in de toekomst. Immers speel-, sport en ontmoetingsplekken dragen bij aan de leefbaarheid van de buurten en dorpen. Het is daarbij niet het doel om op zoveel mogelijk plekken speeltoestellen te plaatsen maar juist te variëren in speelvoorzieningen en te zorgen dat iedereen geprikkeld wordt om lekker buiten te gaan spelen en bewegen, maar vooral ook om elkaar te ontmoeten op deze plekken.

1.2 *Hiermee borgen we kwalitatief goede en veilige speelvoorzieningen.*
In de beleidsnotitie staat beschreven hoe de circa 97 speellocaties in de gemeente worden onderhouden en zo nodig worden vervangen of heringericht. Daarbij is bewonersparticipatie belangrijk en zullen bewonersinitiatieven zo veel mogelijk worden ondersteund.

1.3 Een bewonersinitiatief kan beter worden ondersteund.
In de notitie staan de werkwijze en uitgangspunten van bewonersinitiatief beschreven. Dit geeft duidelijkheid over de randvoorwaarden voor de herinrichting van een speeltuin, de taken en verantwoordelijkheden en wijze van financieren.

1.4 Het belang van spelen en bewegen is met name voor kinderen essentieel in hun ontwikkeling.
Meer bewegen voor kinderen leidt tot betere gezondheid en betere motorische en sociale vaardigheden. Mooie uitdagende speelplekken zorgen voor een veiliger omgeving met minder overlast. Op mooie plekken ontmoeten ook ouders elkaar wat de sociale cohesie in wijk of dorp bevordert.

1.5 Investeren in gezondheid loont.
Investeren in gezondheid loont. Gezonde inwoners zijn het grootste kapitaal van de gemeente. Een investering leidt tot gezondheidswinsten op termijn en structurele besparing van zorgkosten. Gezondheid en vitaliteit is een belangrijk onderwerp wat terugkomt in diverse gemeentelijke ambities, zoals in het coalitieakkoord en de omgevingsvisie.
De opbrengst van bewegen en spelen is meetbaar. Als jong en oud bewegen besparen we als samenleving ook geld. Het landelijk rapport "De sociaaleconomische waarde van sporten en bewegen" geeft daar inzicht in. Kenniscentrum Sport & Bewegen heeft in 2022 de maatschappelijke waarde van sport en bewegen vastgesteld voor de gemeente Waadhoeke. Als 10 % van de mensen in Waadhoeke

meer gaat bewegen dan zijn de baten ruim € 3.417.000 per jaar. Niet investeren in functionele speelplekken gaat ten laste van leefbaarheid, gezondheid en toename van onder andere zorgkosten.

2.1 Hiermee creëren we voldoende financiële ruimte om afgekeurde speeltoestellen te vervangen.
Op dit moment is er geen vervangingsbudget beschikbaar. Met het voorgestelde budget kunnen we jaarlijks (eerst tot en met 2030) de afgekeurde speeltoestellen vervangen. Het herinvesteringsbudget betreft vervangingskosten inclusief ondergronden en het verwijderen van oude speeltoestellen. Het vervangingsjaar is ingeschat op basis van een inspectie en de bedragen zijn conform de huidige markttarieven.

3.1 Dit bedrag is opgenomen in de concept-kadernota 2024-2027.
Het herinvesteringsbudget van € 87.500 is opgenomen als structurele budgetaanvraag met ingang van 2024. De aanvraag staat bij de te honoreren budgetaanvragen.

Kanttekeningen/risico's
Initiatieven van derden kunnen zorgen voor uitbreiding toestellen en daarmee verhoging kosten onderhoud en beheer. Bewonersinitiatieven (in aantallen) kunnen zorgen voor pieken in belasting ambtelijke organisatie.

Alternatieven
Alternatief A: Herinrichting op basis van uitvoeringsplan
Het huidige beleid gaat uit van het gepland omvormen van 29 locaties van 2020 tot en met 2023. Doordat hiervoor niet de middelen beschikbaar waren zijn de afgelopen jaren met name bewonersinitiatieven ondersteund. Dit oorspronkelijke plan kan alsnog worden uitgevoerd na herijking op basis van de actuele situatie.
Nadelen:

- Op basis van indexering zou het jaarlijks budget voor herinrichting op €250.000 uitkomen.
- Gemeente voert regie en stuurt waardoor er minder directe betrokkenheid is van inwoners.
- Plan van Speelplan kan ook leiden tot vervangen van niet afgekeurde toestellen.
- Bepaalde speelplekken zullen pas vanaf 2027 kunnen worden aangepakt.

Voordeel:

- Overzichtelijke planning in herinrichting speelplekken, geen pieken.
- Minder vrijwillige inzet van inwoners nodig.

Alternatief B: Extra structureel budget voor herinrichting – geen cofinanciering DW-fonds.
Het dorpen- en wijkenfonds is nu een hefboom voor realisatie van inwonersinitiatieven voor nieuwe speelplekken. Een optie zou kunnen zijn dat er geen gebruik van het dorpen en wijkenfonds gemaakt kan worden voor herinrichting van een speelplek (uitsluitingsgrond). In dat geval zou nog een extra €100.000 beschikbaar gesteld moeten worden voor bewonersinitiatieven.
Nadeel: keuzes maken bij meerdere initiatieven in 1 jaar (plafond)
Voordeel: Structureel budget wat jaarlijks beschikbaar is.

Vervolg

- Uitvoering: vanaf 2024 uitvoering conform speeltuinbeleid en in 2027 evaluatie conform speeltuinbeleid

Participatie

- Het nieuwe beleid is besproken met initiatiefnemers van onder andere het 'Stiselplak' in Franeker en 'Franeker West'. De voorgestelde werkwijze wordt als logisch ervaren en sluit ook al deels aan bij hoe er wordt gewerkt met initiatiefnemers.
- In de periode van 2019 tot en met 2022 zijn op 16 locaties aanpassingen gedaan in het aanbod. Er zijn toestellen vervangen, toegevoegd en nieuwe locaties omgevormd of nieuw ingericht. Daarom kunnen we een goede inschatting maken van de wensen en behoeften van de inwoners.
- Tijdens de kernteamsessie van 25 mei 2023 waren er ook een aantal inwoners aanwezig die betrokken zijn bij een bewonersinitiatief. De input van de bewoners is zo veel mogelijk verwerkt in het nieuwe beleid.

Financiën

Herinvesteringsbudget

De gemeente heeft geen structureel budget om afgekeurde speeltoestellen te vervangen. Voorstel is om dit te repareren door middel van een jaarlijks herinvesteringsbudget vanaf 2024 beschikbaar te stellen van € 87.500 voor vervanging van afgeschreven toestellen. Het herinvesteringsbudget is berekend op basis van de ingeschatte levensduur van de bestaande speeltoestellen en de kosten om deze te verwijderen, te vervangen en de ondergrond te herstellen of aan te passen. Het bedrag is een middeling van de te verwachten af te schrijven toestellen voor de komende 10 jaar.
Het bedrag is opgenomen als structurele budgetaanvraag in de kadernota 2024-2027.

Onderhoudsbudget

Er is een jaarlijks onderhoudsbudget van € 80.000 voor het volledige areaal. De kosten van onderhoud en beheer zijn de afgelopen jaren sterk toegenomen. De noodzakelijke verhoging van € 80.000 naar €125.000 is opgenomen in de autonome ontwikkelingen bij de kadernota 2024-2027, die zijn vastgesteld door het college. De verhoging van het budget wordt verwerkt in de begroting 2024.

De kadernota wordt door de raad vastgesteld op 20 juli a.s.

Bijlagen

Bijlage 1: Speeltuinbeleid Waadhoeke 2024 - 2027
Bijlage 2: PP presentatie kernteamsessie 25 mei 2023
Bijlage 3: Speelruimte- en uitvoeringsplan 2020 -2023

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 2023-101372

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 27 juni 2023;

B E S L U I T

1. Het “Speeltuinbeleid Waadhoeke 2024 – 2027” vast te stellen;
2. Hiervoor een structureel herinvesteringsbudget van € 87.500 beschikbaar te stellen voor vervanging van afgekeurde speeltoestellen;
3. Dit herinvesteringsbudget mee te nemen in de budgetaanvragen Kadernota 2024-2027

Aldus vastgesteld in de openbare

raadsvergadering van 20 juli 2023,

Signed By: Waanders, M.C.M. <m.waanders@waadhoeke.nl>
24/07/2023 12:29:09 CEST
ID: 7dedce16-2fa8-409b-8ed7-b610cc4fcd38
Auth: Scribble

, voorzitter

Signed By: Bruinsma, W. <w.bruinsma@waadhoeke.nl>
21/07/2023 13:38:17 CEST
ID: 7dedce16-2fa8-409b-8ed7-b610cc4fcd38
Auth: Scribble

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.